

Dnr 324-320-2002
Utsänt ärende nr - 2002
SDN 22 oktober 2002

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Remiss - Gröna skolgårdar

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen

Anders Meuller
Stadsdelsdirektör

Sven-Göran Södergren
Chef Tekniska avdelningen

Sammanfattning

Motionärerna Christopher Ödmann (mp) och Viviann Gunnarsson (mp) uttrycker önskemål om att staden genom stadsledningskontoret skall initiera ett arbete för att göra stadens skolgårdar grönare. Målsättning är att skapa en lugnare och mer inspirerande studiemiljö samtidigt som förutsättningarna för naturstudier ökar. Positiva erfarenheter om gröna skolgårdar finns bland annat i Lund som motionärerna hänvisar till.

Förvaltningen välkomnar förslaget men vill inte binda sig till enbart mer grönska på skolgårdarna utan vill hålla det öppet för skolan själv att besluta om vilka satsningar som skall göras. Exempelvis kan satsningar som främjar rörelse vara lika viktiga. Förvaltningen vill passa på att understryka och framhålla värdet av frivilliga insatser och önskemål från föräldrar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Tekniska avdelningen i samråd med BUS-avdelningen. Ärendet har också kommunicerats med Sisab.

Motionen

I motionen som är skriven av Viviann Gunnarsson (mp) och Christopher Ödmann (mp) föreslås att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppgift att ta fram ett förslag till ett projekt för att göra stadens skolgårdar grönare (bilaga 1).

Motionärerna hänvisar till studier som visar på att gröna miljöer ökar koncentrationsförmågan och minskar stressen. Gröna skolgårdar är också värdefulla ur pedagogiskt perspektiv, inte minst för natur- och miljöundervisningen.

I ett tidigare genomfört projekt i Lunds kommun har intresserade skolor haft möjlighet att söka medel för att utveckla skolgårdarna. Projektet har byggt på att elever, lärare och föräldrar har varit aktiva och engagerade i förändringsarbetet på skolan. Resultaten visar på att man med små medel kan uppnå stora förändringar. Goda erfarenheter har också gjorts när det gäller att minska skadegörelsen på skolgårdarna eftersom eleverna blir mer måna om att värna sin närmiljö.

Förvaltningens förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget men vill inte binda sig vid enbart satsningar på växtlighet utan vill lämna frågan öppen även för andra åtgärder. Det centrala är att satsningarna kommer fram i en process på den enskilda skolan. Att skolan själv eller föräldrar tar initiativ till att något sker när det gäller den fysiska miljön är oftast en förutsättning för att något skall komma igång. Engagemang från föräldrar bör på olika sätt uppmuntras och tas tillvara. Att underhålla och förbättra skolgårdarna är ett område som väl lämpar sig för frivilligt arbete.

Många skolor satsar idag i första hand på att rusta upp skolgården för sport eller uteleksaktiviteter. Detta är inte minst viktigt med krympande resurser för idrottsundervisning och med dagens trend med ökande antal överviktiga barn och ungdomar.

Önskemål om förbättringar på skolgårdarna inom Hässelby-Vällingby handlar vanligtvis om att man vill förbättra möjligheterna till olika slag av rörelseaktiviteter eller lugnare ytor på skolgården där man kan sitta och

prata. I stadsdelen pågår planering eller genomförande av flera skolombyggnader. I detta sammanhang är det en fördel om förändringar av utemiljön finns med. Gröna skolgårdar kan ingå i skolornas verksamhetsprogram och i de skiss- och kostnadsuppskattningar som görs vid framtagande av programhandlingar inför nämndens inriktningsbeslut.

Att skolgårdarna slits idag beror inte alltid på att barnen är oförsiktiga utan det är snarare aktiviteternas art och antalet elever som skall samsas om en begränsad yta. Det är viktigt att skolgårdens centrala delar tål utelek och är underhållsfria. Sedan kan andra delar som ligger mer avskilt anpassas för olika ”pedagogiska rum”. Men inte heller detta är alltid görligt beroende på varierande lokala förutsättningar.

Satsningar på grönska på skolgården bör genomföras i samverkan med Sisab som har stor erfarenhet av skolgårdar och inte minst med tanke på driftsfrågan. Val av växter måste göras med tanke på allergiker, de skall vara giftfria och tåliga samt blomma när skolan är öppen och inte bara under sommarlovet då ingen ser dem. För att undvika att processen blir alltför omständlig och kostnadskrävande skulle Sisab förslagsvis kunna ge ut vissa grundläggande råd. Sedan kan skolan efter ett enkelt godkännande från Sisab få klartecken för satsningen.

Ett erfarenhetsutbyte bör också inledas inom stadens skolor för att förbättra utemiljön. Goda erfarenheter finns från några innerstadsskolor och förskolor genom projektet Grönskande levande gårdar. De har även tagit fram ett inspirationsmaterial kallat Spännande och naturnära gårdar för barn.